

Historisch overzicht vanaf 1900

15 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat het Britse leger (door de vele militaire slachtoffers) elke vrijwilliger kon gebruiken/nodig had (om tegen Duitsland te vechten).

16 maximumscore 2

Tekst 1 hoort bij f (= vluchtelingen).
 Tekst 2 hoort bij d (= mobilisatie).
 Tekst 3 hoort bij b (= distributie).
 Tekst 4 hoort bij c (= handelsbelemmeringen).

indien vier antwoorden juist 2
 indien drie of twee antwoorden juist 1
 indien minder dan twee antwoorden juist 0

17 B

18 maximumscore 2

Uit het antwoord moet aan de hand van twee verschillende kenmerken (bijvoorbeeld: er was geen vrijheid van meningsuiting) blijken, dat het om een staat ging die bijna volledige controle had op het dagelijkse leven van mensen.

per juist kenmerk 1

19 maximumscore 3

	1900-1918	1918-1935
Duitsland	5	
Nederland	1	
Rusland/de Sovjetunie	4	

indien zes antwoorden juist 3
 indien vijf of vier antwoorden juist 2
 indien drie of twee antwoorden juist 1
 indien minder dan twee antwoorden juist 0

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

20 A

21 **maximumscore 2**

Uit het antwoord moet blijken dat:

- Hitler wilde niet bij de huldiging zijn, omdat Owens zwart was / geen Duitser/een Amerikaan was 1
- Dat paste niet bij de politieke ideeën van de nazi's, omdat de nazi's een rassenleer kenden / vonden dat Duitsland het beste land was / nationalistisch waren 1

22 **maximumscore 1**

Eerst 3, dan 2, vervolgens 4 en ten slotte 1.

Opmerking

Er is maar één juiste volgorde.

23 **maximumscore 1**

Uit het antwoord moet blijken dat de foto gemaakt is vóór de Duitse bezetting van Nederland, want toen waren er nog vrije verkiezingen mogelijk / tijdens de Tweede Wereldoorlog waren er geen (vrije) verkiezingen meer (en was er geen aanleiding voor NSB'ers om verkiezingsaffiches op te hangen).

Opmerking

Alleen als na een juiste keuze een juiste verklaring volgt, mag 1 scorepunt worden toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

24 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is (twee van de volgende combinaties):

- **Droom:** Hitler wil de baas zijn over de wereld.
Onderdeel: Hitler houdt de aardbol tussen zijn benen vast / Hitler zit op de troon (met vóór hem belangrijke landen die voor hem moeten buigen).
- **Droom:** Hitler wil dat het nationaal-socialisme overal prominent aanwezig is.
Onderdeel: overal zijn hakenkruizen getekend (zoals op de troon, op de waaier en op de aardbol).
- **Droom:** Hitler wil Groot-Brittannië en de Verenigde Staten (aan zijn wil) onderwerpen.
Onderdeel: twee personen die Groot-Brittannië en de Verenigde Staten voorstellen zijn geketend / smeken om genade.
- **Droom:** Hitler wil de niet-ariërs uit de weg ruimen/uitschakelen.
Onderdeel: de niet-ariërs worden afgebeeld als een vloerkleed / dierenkleed.

per juiste combinatie van droom en onderdeel

1

Opmerking

Alleen voor een combinatie van een juiste droom met een bijbehorend juist onderdeel van de tekening, mag 1 scorepunt worden toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
25	<p>maximumscore 2</p> <p>Uit het antwoord moet blijken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Churchill was vóór 1941 een politieke tegenstander van Stalin, omdat hij een felle tegenstander was van het stalinisme/communisme/dictatuur/ondemocratische systeem • Churchill ging vanaf juni 1941 tóch met Stalin samenwerken, omdat Churchill en Stalin een gemeenschappelijke vijand hadden gekregen (na de aanval van Duitsland op de Sovjetunie in 1941) / het fascisme/nationaal-socialisme een grotere vijand bleek dan het stalinisme/communisme / Groot-Britannië de strijd niet alleen kon winnen 	<p>1</p> <p>1</p>
26	<p>maximumscore 2</p> <p>Bij aanplakbiljet 1 hoort begrip c (= tewerkstelling). Bij aanplakbiljet 2 hoort begrip a (= collaboratie). Bij aanplakbiljet 3 hoort begrip d (= verzet).</p> <p>indien drie antwoorden juist indien twee antwoorden juist indien minder dan twee antwoorden juist</p>	<p>2</p> <p>1</p> <p>0</p>
27	B	
28	<p>maximumscore 1</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat Japan Indonesië bezet/veroverd had/het bestuur overgenomen had / het Nederlandse bestuur verdreven/afgezet had (en vervangen door een Japans/Indonesisch bestuur).</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

29 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- betrouwbaar, omdat (één van de volgende): 1
  - in de documentaire gebruik gemaakt wordt van ooggetuigen(verslagen) / mensen die de slag hebben meegemaakt.
  - in de documentaire gebruikgemaakt wordt van ooggetuigen(verslagen) uit meerdere landen / zowel 'winnaars als verliezers'.
  - de 50 ooggetuigenverslagen (uit een totaal van 250) representatief genoemd mogen worden.
- niet betrouwbaar, omdat (één van de volgende): 1
  - ooggetuigen het 'verhaal' mooier of slechter kunnen maken dan het in werkelijk is geweest / zich (waarschijnlijk) niet alles meer goed kunnen herinneren / elkaar kunnen tegenspreken.
  - in de documentaire een selectie gemaakt wordt van ooggetuigen(verslagen) / niet alle 250 ooggetuigen(verslagen) worden gebruikt.
  - een documentaire gemaakt wordt door iemand die dit altijd 'gekleurd'/vanuit een bepaalde visie zal doen / een documentaire altijd een interpretatie is van wat er gebeurd is.
  - er een lange tijd zit tussen de gebeurtenis en de opgetekende herinnering.

30 A

31 B

32 maximumscore 2

- Bij het Westen hoort: het Vrijheidsbeeld / grote/dure auto / de Amerikaanse vlag / de Amerikaanse president (Kennedy) / massa enthousiaste mensen 1
- Bij het Oostblok hoort: galg / zweep / gevangenis / (verantwoordelijk voor de bouw van) de Muur / een Oost-Europese leider (Ulbricht / Lenin) 1

33 D

34 maximumscore 1

Oost-Duitsland wordt aangegeven met de letter B.

Dat is te zien aan het IJzeren Gordijn / het prikkeldraad / de mijnenvelden / de wachttorens dat/die op Oost-Duits grondgebied ligt/liggen.

Opmerking

Alleen als na de letter 'B' een juist onderdeel van de bron volgt, mag 1 scorepunt worden toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

35 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat het om het Camp Davidakkoord (1978) gaat.

36 maximumscore 1

De fout is dat pas na het ontstaan van de staat Israël (voor de eerste keer) de vraag over de rechtmatige eigenaar gesteld wordt; het moet zijn dat deze vraag/kwestie al veel eerder/langer voor problemen heeft gezorgd in dit gebied.

Opmerking

Alleen als na het noemen van de fout een juiste verbetering volgt, mag 1 scorepunt worden toegekend.

37 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- aanwezigheid tot 1991 (één van de volgende): 1
  - Oost-Duitsland (de DDR) hoorde (tot 1990) bij het (door de Sovjetunie gedomineerde) Warschaupact/was een satellietstaat
  - ter verdediging bij/om in te zetten in een mogelijk conflict met het Westen
  - om binnenlands verzet de kop in te drukken
- vertrek vanaf 1991 (één van de volgende): 1
  - de Duitse eenwording (van 1990)
  - het uiteenvallen van het Warschaupact
  - het wegvallen van de (militaire) steun van de Sovjetunie
  - de ineenstorting/het einde van de Sovjetunie / het einde van Oost Duitsland (de DDR)/de Koude Oorlog

38 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Tussen 1945-1965 is er sprake van een wapenwedloop / toename van kernwapens (van zowel de Verenigde Staten als de Sovjetunie).
Verklaring: dat is een gevolg van de Koude Oorlog / spanningen tussen de Verenigde Staten en de Sovjetunie 1
- Tussen 1985-2000 is er sprake van vermindering van de kernwapens (van de Verenigde Staten en de Sovjetunie).
Verklaring: dat is een gevolg van de beëindiging van de Koude Oorlog / de verbeterde betrekkingen/de wapenonderhandelingen tussen de Verenigde Staten en de Sovjetunie 1

Opmerking

Alleen als na het noemen van een juiste ontwikkeling een juiste verklaring volgt, mag 1 scorepunt worden toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
39	<p>maximumscore 2</p> <p>Bij a hoort 2 (= voert het Europese beleid uit). Bij b hoort 1 (= neemt de besluiten over Europees beleid). Bij c hoort 3 (= wordt gekozen door burgers uit de Europese Unie).</p>	
	indien drie antwoorden juist	2
	indien twee antwoorden juist	1
	indien minder dan twee antwoorden juist	0
40	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • argument bij Anja's mening: de advertentie sluit aan bij de ideeën van de Tweede Feministische Golf / stimuleert het buitenshuis werken van de vrouw / laat een vrouw zien die economisch zelfstandig/zelfbewust is • argument bij Jokes mening: het rollenpatroon is niet veranderd (de man is kostwinnaar/de 'werkende man' en de vrouw is huisvrouw) / de vrouw wordt nog steeds verantwoordelijk gehouden voor het huishouden/zorgt voor de extra inkomsten 	<p></p> <p>1</p> <p>1</p>
41	<p>maximumscore 1</p> <p>Eerst 3, dan 2, vervolgens 4 en ten slotte 1.</p>	
	<p><i>Opmerking</i></p> <p><i>Er is maar één juiste volgorde.</i></p>	